

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS**  
**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽMOGAUS MIRTIES NUSTATYMO IR**  
**KRITINIŲ BŪKLIŲ NR. VIII-157 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO**  
**ĮSTATYMO PROJEKTO**

**1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai:**

Užregistravus projektą XIVP-2227 dėl būtinybės turėti defibriliatorių sporto varžybų vietose, jei jose nebudi greitosios medicinos pagalbos brigada, atsiranda poreikis registruoti lydintys LR Žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių Nr. VIII-157 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Projekto tikslas - numatyti, kad kritinę būklę (kuri reikalauja imtis pirmosios medicinos pagalbos priemonių) gali nustatyti kiti įvykio vietoje buvę žmonės, kurie geba atlikti pirmąją medicininę pagalbą (iš apmokymų darbovietėje, nuolatinėje privalomojoje pradinėje karo tarnyboje ir t.t.) arba gauna tiesioginius nurodymus iš greitosios medicinos pagalbos dispečerinės, kaip nustatyti kritinę būklę ir teikti pirmąją pagalbą. Šis lydintis įstatymo projektas tik reglamentuotų dabar vykstančias praktikas, kuomet iškvietus greitąją medicinos pagalbą, stoties dispečeriai informuoja, kaip išsiaiškinti ar reikia ir kaip teikti pirmąją medicinos pagalbą. Defibriliatorių atsiradimas sporto varžybose gali sukurti prielaidas situacijoms kuomet sutrikus sveikatai, defibriliatoriais naudotis žmonės nebus įpareigoti argumentuodami negebėjimu teikti pirmąją medicininę pagalbą. Tačiau po šio įstatymo pakeitimo, žmonės, gebantys teikti pirmąją medicininę pagalbą (iš mokymo kariuomenėje, darbovietėje, papildomuose kursuose ir t.t.), turės teikti pirmąją pagalbą, o žmonės, tokių žinių neturintys - laikytis dispečerinės (į kurią kreipėsi dėl GMP atvykimo) nurodymų, pavyzdžiui - kaip naudotis esančiu defibriliatoriumi.

**2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai:**

LR Seimo narys Andrius Kupčinskas ir kolegos.

**3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai:**

Šiuo metu Lietuvos Respublikos žmogaus mirties ir kritinių būklių įstatymo 3 straipsnis reglamentuoja, jog kritinę būklę nustato sveikatos priežiūros specialistai, farmacijos specialistai ir Vyriausybės nustatyto sąrašo profesijų, darbų ir veiklos sričių darbuotojai, transporto priemonių vairuotojai mėgėjai, buvę kartu su nukentėjusiais ar pacientais nelaimingų atsitikimų ar ūmaus gyvybei pavojingo susirgimo vietose ir privalantys suteikti jiems pirmąją pagalbą.

**4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:**

Siūloma papildyti Lietuvos Respublikos žmogaus mirties ir kritinių būklių įstatymo 3 straipsnį sąvoka, jog kritinę būklę nustatyti gali ir kiti kartu su nukentėjusiais ar pacientais nelaimingų atsitikimų ar ūmaus gyvybei pavojingo susirgimo vietose buvę asmenys, gebantys suteikti pirmąją medicininę pagalbą arba gaunantys tikslus nurodymus iš greitosios medicinos pagalbos stoties dispečerinės. Šis pakeitimas reglamentuos ne tik nurodytų profesijų ir Vyriausybės sąraše esančių žmonių galimybę nustatyti kritinę būklę, tačiau visų, kurie turi pirmosios medicinos pagalbos teikimo žinias iš kitų vietų, arba jų neturinčių, kurie kreipiasi pagalbos telefonu į bendrąją pagalbos centrą ir ten gauna nurodymus dėl kritinės būklės nustatymo ir pirmos medicinos pagalbos suteikimo.

Iš esmės šis įstatymo pakeitimas tik reglamentuotų dabar vykstančias praktikas, kuomet telefonu dispečerinė suteikia žinias, kaip nustatyti kritinę būklę ir suteikti primąją medicininę pagalbą.

**5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta:**

Neigiamų pasekmių nenumatoma.

**6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai:**

Įtakos kriminogeninei situacijai ar korupcijai įstatymas neturės.

**7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai:**

Įstatymo įgyvendinimas verslo sąlygoms ir jo plėtrai pasekmių neturės.

**8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams:**

Neprieštarauja.

**9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:**

Papildomų teisės aktų priimti, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios - nereikia.

**10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka:**

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos ir Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų.

**11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus:**

Atitinka.

**12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti:**

Įgyvendinamųjų teisės aktų priimti nereikės.

**13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais):**

Papildomų lėšų nereikės.

**14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados:**

Įstatymo rengimo metu specialistų vertinimų ir išvadų gauta nebuvo.

**15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:**

Kritinė būklė, pirmoji medicinos pagalba, greitosios medicinos pagalbos stoties dispečerinė.

**16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai:**

Nėra.

Teikia  
Seimo narys

Andrius Kupčinskas